

ANDREJ HOČEVAR

Lista

Szeretem a nőket. Az egyikőjük
egyébként a feleségem. A nők mindenféle
előnyeivel és hátrányaival rendelkeznek, mindkettőért ugyanúgy csodálom.
Próbáljuk megérteni egymást, és ez nehéz.
Időnként, amikor nem szorulok a sötétség
szeleteibe, amikor nem azt kérdezgetem magamtól, fogok-e
még valaha egyáltalán valamit írni, szeretkezünk.
Mivel házasok vagyunk, úgy szeretkezünk, ahogy elképzelésünk szerint,
más, szintén házas emberek teszik.
Lehetőleg kötetlenül, és bevezető
ügyetlenkedés nélkül. Ebben, ahogy minden másban sem,
nincs mintánk. Nincs példaképünk. Nincsenek szüleink.
Ennek örülünk. Elégedettek vagyunk azzal, hogy nem tudjuk,
hogyan szeretkeztek a szüleink. Ebben mindannyian,
akiknek vannak szülei, eléggé hasonlóak vagyunk. Egyébként
azért igencsak különbözünk. Mondjuk egyes férfiak
megnehezítik más férfiak, vagy más nők életét,
egyes nők megnehezítik más férfiak,
más nők életét, vagy amúgy is összevissza bonyolítgatnak.
Sajnos időnként ez rám is igaz. És ez nagyon bánt.
Végtelenül bánt. Felhívom az illetőket, és
elnézést kérek a tegnapiért. Bocsánat,
szétszórt voltam, szívem a torkomban, vihar a gyomromban.
Összeszorított öklömben éles kutyafogak. Por
csiklandoz a tüdőmben. Nem akarok olyan férfi lenni,
aki megnehezíti a felesége életét. Azt hiszem, nem tévedek,
ha azt mondom, ezt ő sem akarja.

* *Andrej Hočevár* (1980) a LUD Literatura szerkesztőbizottságának tagja, a Prišleki c. sorozat szerkesztője. Öt verseskötetet adott ki. Az elsőt, a *Vračanjat* (2002 – Visszatérések) a legjobb első kötet díjára nevezték. Ezt követte a *Ribe in obzornice* (2005 – Halak és láthatárok), a *Pesmi o koscih in podobnostih* (2007 – Versekrészecskékről és hasonlókról) és a *Privajanje na svetlobi* (2009 – Hozzászokni a fényhez). Utolsó kötete 2011-ben látott napvilágot *Leto brez idej* (Év ötletek nélkül) címmel. Kritikát és esszét is ír (elsősorban költészetéről), az utóbbi években zenekritikával is foglalkozik (legszívesebben dzsesszel). Időnként fordít is, elsősorban angol költeményeket, és kísérő szövegeket ír hozzájuk.

Persze mindez még nem jelenti azt, hogy bizonyos férfiakat nem szeretek. A bátyám volt például az egyik. Segített, amikor egy bizonyos nővel nehézségeim adódtak. Szó nélkül meghallgatott. Szó nélkül hallgatott meg akkor is, amikor haldoklott. És nem tudtam neki segíteni. Nem tudom, tudtam-e neki egyáltalán bármikor is bármiben is segíteni, ahogyan ő nekem például a költözködésben. Amikor mozdulatlanul feküdt az ágyban a kórházban, szomorúan magyaráztam, hogyan halad az új biciklim összeszerelése. Szó nélkül meghallgatott, pedig azt hiszem, nem fogta fel, miről beszélek. Témát váltottam. Emlékszel arra a részre ebből meg abból a sorozatból? A bátyám fásultan bólint. A főhősnek álmában leperreg az egész élete, ő maga mintha valaki más volna. A kedvenc része! Kettőnk közül melyikünk álmodja most az életét, mintha valaki más volna? Nem tudom, miért éljük néhányan úgy az életünket, mintha valaki másé volna. Ezért nem állítom össze magamnak a kedvenc számok, személyek, filmek vagy könyvek listáját. Nem tudom, melyik a kedvenc sorozatom. És nem tudom, egyesek miért mindig olyan baszottul feszültek, hogy aztán én is befeszülök, és kezdem megnehezíteni a feleségem életét, és egyébként is minden tök béna és kilátástalan és valahogy teljesen szokványos. Elégedett vagyok, mert tudom legalább azt, melyik volt a bátyám kedvenc része ebből meg abból a sorozatból. Amit kiválasztunk, elveszti értékét. És ha hinnék is a kedvencekben, valószínűleg nem tudnék választani úgy, ahogy akkor, azon a nyáron, pont mielőtt visszatértünk volna a völgybe, először, egyszer és mindenkorra, sikerült kiválasztani az én egyetlen, türelmes feleségemet.

Hozzászokni a fényhez

Mindenben november van, a megkeményedett
bőrhöz hűvös levegő tapad,

mint kíváncsi ujjak.
Minden este kisebb vereség, a vers,

amely soha nem születik meg.
A testem franciául kezdett el

beszélni. Elég rosszul értem,
egyáltalán nem tudok vele lépést tartani, és nem tudom,

merre tartanak a szavaim,
ezért a verset inkább újra kezdeném;

megragadnám, és azt tenném vele,
amit a testeddel teszek –

de hát a vers a férfi előtt nem fekszik
mindig olyan meztelenül és telten, mint a nő.

Fáradtság nélkül alszom,
mint árnyék a fa alatt,

alattam gyökerek fonódnak össze,
és az ágon elfeledett alma

csüng. Kitartása
sárga és értelmetlen.

Itt nincs semmiféle szerelem – a versben
a nőt a legnehezebb felcserélni.

A folyó ráteszi tenyerét

Este a folyóba hullanak a fények,
és átengedik magukat a lassú sodrásnak,

amely lustán cipeli őket a fáradtság felé.
A parton ülünk, mozdulatlanul,

körülöttünk alkohol szédeleg, és
a beszélgetések majdnem észrevétlenül

mosnak el bennünket. Miközben mindenki valamit
a folyóra akar tenni, és hiányzó

részével a sodrás részévé válni,
az éjszaka csendjében rácsodálkozunk a pontosságra

és a nem csökkenő érdeklődésre,
amivel fönről figyel minket

valami csillagtalan nagy üresség,
kettévág minket, és összeragaszt újból.

Érzem, hogy mind ez a nagy súly
egyáltalán nem érint meg – és ezt a legnehezebb

minden közül elviselni.

Kitartás

Mikor egyenletes léptekkel
a szomjas fényben tovább lépdelek,
mozdulataim hangok
árnyék nélkül.

Itt egyedül
vagyok,
és mégis elengedem magam,
ahogy a téglák engedik el
a régi falakat.

Nem színlelem,
hogyan valakit keresek.

Semmit sem gondolok
a világról.

Ami mögöttem van,
és ami előttem van,
még csak születik.

Az apróságok, amik elválasztják
a madár siklását a sziklától
a cipóm alatt
vagy a rejtőző virágtól
a fűcsomóban,
nem fontosak.

Gondolataimat
a biztos lépés őrzi meg
a felszínen.

Küldetés

Hatalmas, átlátszó golyó,
görög át a napon,
és megrontja a levegőt.

Tehenek jártak egykor errefelé;
leszaggatták a tér egy részét,
hogymáshová vigyék;

most az üres helyre
madarak költöztek, akik zsidongva
foltozzák a teret.

A melegség botorkál,
és még utoljára levegőt vesz,
mielőtt elmerül.
Amit kiválasztottak,
a fenyők csúcsain izzik,
minden más marad

szó nélkül
áll
a sorba.